

Moravský kras

04.-05. október 2014

Tradičné jesenné putovanie začíname tento rok návštevou Chránenej krajinej oblasti Moravský kras. CHKO Moravský kras patrí medzi najvýznamnejšie krasové oblasti v strednej Európe. Na území 92 km² je známych viac ako 1100 jaskýň, z ktorých je len 5 prístupných verejnosti. Nám sa podarilo otvoriť brány 4 z nich, poodhaliť tajomstvo prírody a nahliadnuť do ich podzemných krás.

Odchádzame z Oslian v skorých ranných hodinách na dvojdňové putovanie perlou Moravy.

Křtiny

Prvou zastávkou je obec Křtiny, ktorá sa nachádza na okraji CHKO, východne od mesta Blansko, a to presnejšie tu sa nachádzajúci barokový chrám - farský kostol Mena Panny Márie navrhnutý staviteľom Santini-Aichelom, postavený v rokoch 1728 - 1744. Spoločnosť nám robil miestny pán farár, páter Paleček, ktorý nás

previedol nádherným chrámom s bohatou históriou a na obrazových výjavoch odhalil pôvod kresťanstva. V podzemí chrámu boli starostlivo uložené pozostatky kostí a lebiek ľudí. Pútavo opisoval históriu vzniku chrámu, nádhernou zvonkohrou a chrámovým spevom sme ukončili prehliadku. Spoločná fotka s pánom farárom bude uložená v klubovom albume.

Rudice

Z Křtin sa presúvame do geografického stredu Moravského krasu. Obec je známa baníckou a železiarskou tradíciou a jej vznik sa datuje až do r. 1247. Železná ruda, ktorá sa tu v minulosti ťažila, dala obci názov Rudice. Súčasťou prehliadky bol Veterný mlyn holandského typu. V budove je umiestnené múzeum histórie obce a stála expozícia speleológie, mineralógie, histórie hutníctva a baníctva. V malom 3D kine sme mali možnosť uvidieť stereoskopický prírodný film, prvý svojho druhu v ČR. V bezprostrednej blízkosti mlynu sa nachádza GEOPARK s niekoľkotonovými prírodnými vzorkami hornín.

Kateřinská jaskyňa

Po malej prestávke na obed začíname naše putovanie po jaskyniach. Prehliadku začíname Kateřinskou jaskyňou, ktorá je opradená povestou

o malej Katarínke, ktorá tu zahynula, keď hľadala zatúlanú ovečku. V monumentálnom Hlavnom dóme - v najväčšom podzemnom jaskynnom priestore sme prezreli unikátne kvapľové zoskupenie. Efektné osvetlenie a komorná hudba dotvorili krásu podzemného kráľovstva tejto jaskyne.

Punkevní jaskyňa

K najnavštevovanejším lokalitám v ČR patrí Punkevní jaskyňa. Súčasťou 1,2 km dlhého atraktívneho podzemného okruhu je návšteva dna svetoznámej priepasti MACOCHA (-138 m) a 440 m dlhá plavba motorovými člnami po podzemnej rieke Punkva. Prehliadka vrcholí v Masarykovom dóme s prekrásnou kvapľovou výzdobou.

V neskorých poobedných hodinách sa autobusom presúvame k českej turistickej ubytovni Macocha. Menšia skupina našich peších turistov zdoláva túto trasu krížom cez les. Spoločne sa stretávame pred ubytovňou, neďaleko ktorej je kovovým zábradlím oddelená najhlbšia priepasť Macocha. Vďaka viditeľnosti sme dovideli

na jej dno, na ktorom sme pred polhodinkou stáli v skalnom výklenku, keď sme absolvovali prehliadku jaskyne vrátane tejto priepasti. Bol to fascinujúci a miestami až desivý pohľad strmhľav nadol. Chutnou večerou v útulnom prostredí ubytovne zakončujeme prvý deň nášho putovania po Moravskom kráse.

Druhý deň po raňajkách sa začíname presúvať na nedeľnú bohoslužbu do malebného kostolíka sv. Mikuláša v Nemčiciach. Časť z nás, ktorí sa omše nezúčastňujú, pokračujú Pustým žľabom k Sloupsko-šošúvskej jaskyni. V areáli obce Sloup, kde sa táto jaskyňa nachádza, sa obe skupiny spájame a napoludnie vstupujeme do jaskyne.

Sloupsko-šošúvska jaskyňa

Chodby a hlboké priepasti sú v dvoch výškových úrovniach. Otvárajú sa tu

fascinujúce pohľady do vnútra mohutných priepastí. Okúzľujúca kvapľová výzdoba nemá konca kraja. Súčasťou prehliadky je svetoznáma archeologická lokalita Kůlna, praveké sídlisko a nálezisko pozostatkov neandertálskeho človeka.

Výpustek

Poslednou zastávkou v putovaní po perle Moravy je jaskyňa Výpustek, ktorá sa nachádza necelé dva kilometre od obce Křtiny, kde sme začínali naše putovanie v sobotu. Jaskyňa má bohatú a z veľkej časti i smutnú históriu. Labyrint temných chodieb a Dómu bol vytvorený ponornou činnosťou Křtinského potoka. Táto jaskyňa bola už pred stáročiami rozsiahlym unikátnym podzemným systémom. Jej priestory však boli v 20. storočí významne poznamenané ťažbou fosfátových hĺn a pôsobením československej a nemeckej armády. V 60. rokoch bol v jednej z chodieb vybudovaný podzemný protiatómový kryt a tajné veliteľské stanovisko. Behom prehliadky sme sa zoznámili s bohatou históriou tejto výnimočnej jaskyne, vrátane objektu bývalého, prísne tajného veliteľského pracoviska. V podzemí jaskyne vybuodovali Nemci vojenskú továreň, ktorú koncom vojny zničili a zapálili, čo sa odrazilo i na kvapľovej výzdobe jaskyne, ktorá je doteraz nasiaknutá čiernymi sadzami, ktoré postupom času vytvorili po celom strope zaujímavý povrch. Niektoré kvaple boli požiarom zničené a odlomené kvaple neskorší majitelia jaskyne použili na výzdobu umelej jaskyne v Lednici. Dobré znamenie je, že postupom času už vidieť na strope a stenách drobné kvaple. I keď táto jaskyňa pôsobila na nás pochmúrne, bolo čo obdivovať.

Presne o 17,30 hod. opúšťame Moravský kras a odchádzame domov. V záblesku posledných lúčov zapadajúceho slniečka, ktoré bolo skúpe počas celých dvoch dní... si tichúčko v autobuse zaspievame slovenskú ľudovú pieseň Sadaj slnko sadaj...za vysokú horu...

Dva dni sme putovali perlou Moravy, nahliadli do podzemných krás a tak na chvíľočku boli súčasťou nádherného tajomstva prírody, ukrytého hlboko v podzemí. Prechádzali sme tajomnými chodbami, obdivovali prírodné útvary a srdcom dotýkali všetkej tej nádhere. Slovom je to ťažko opísať. Niet hádam jediného človeka, na ktorom všetko toto nezanechalo hlboké dojmy.

V závere mi dovoľte spomenúť si na tých, ktorí sa na príprave a organizovaní tejto akcie podieľali. I keď neboli s nami, ich námaha a úsilie stáli za to a odmenou nech im je naše veľké ďakujeme !